

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/36662 GK 50

Sayı :Z-19809844-610-4507555
Konu :7/36662 Esas Sayılı Soru Önergesi

16/01/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1746655 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Özgür KARABAT'a ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/36662 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Özgür KARABAT, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

12. Kalkınma Planı başta olmak üzere 2025-2027 ve 2026-2028 Orta Vadeli Programlar gibi ulusal politika belgelerinde vergi adaletinin güçlendirileceği, geliri adil bir şekilde yeniden dağıtan ve vergiyi tabana yayan bir yaklaşımla gelirlerin artırılacağı, vergide etkinliğin sağlanması amacıyla vergi harcamalarının gözden geçirilerek etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimlerin kaldırılacağı yönünde tedbir ve politikalara yer verilmiştir. Vergi politikalarımız bu çerçevede belirlenmekte olup büyüme ve sosyal adalet ilkeleri ekseninde yatırımın, istihdamın, üretimin, ihracatın ve rekabet ortamının desteklenmesine devam edilmektedir.

Son dönemde vergide adaleti güçlendirmek ve sabit gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünü azaltmak amacıyla birçok düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamda;

- 1/1/2022 tarihinden itibaren asgari ücret vergi dışı bırakılmış, asgari ücretin üzerinde ücret alanlarda ise asgari ücretin gelir vergisi matrahına isabet eden tutar gelir vergisinden, brüt asgari ücrete isabet eden tutar damga vergisinden istisna edilmiştir.

- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kazançları 2021 yılından itibaren gelir vergisinden istisna edilmiştir.

- Çiftçilere yapılan destek ödemelerinden gelir vergisi kesintisi kaldırılmıştır. Yem ve gübre teslimlerinden KDV alınmaması sağlanmıştır.

- Eğitim, sağlık, giyim, turizm, yeme içme hizmetleri ile meskenlerde kullanılan elektrikte, tarımsal sulama sistemleri ile bazı tarımsal makinalarda tarımsal abonelere yapılan elektrik teslimlerinde indirimli KDV oranı uygulanmaktadır.

- Sosyal konut teslimlerinde yüzde 1 oranında KDV uygulanmaktadır.

- KDV oranının temel gıda maddelerinde yüzde 1, sağlık, eğitim, yeme içme, turizm, giyim sektörleri ile meskenlerde kullanılan elektrikte yüzde 10 oranında uygulanması sağlanmıştır.

Buna karşın çok kazananın çok vergi alınmasını sağlamak amacıyla yapılan başlıca düzenlemelere ise aşağıda yer verilmiştir.

- Kurumlar vergisi oranı 5 puan artırılarak yüzde 25'e çıkarılmıştır. Banka ve finans kurumları için bu oran yüzde 30'a yükseltilmiştir.

- Yap İşlet ve Devret Modeli ile Kamu Özel İşbirliği Projeleri kapsamında elde edilen kazançlardan yüzde 30 oranında kurumlar vergisi alınması sağlanmıştır.

- Yurt dışı merkezli çok uluslu şirketlerin vergilendirilmesinde asgari yüzde 15 kurumlar vergisi getirilmiştir.
- Yurt içi asgari kurumlar vergisi düzenlemesi ile teşvik, istisna ve indirimler nedeniyle ödenecek vergisi çıkmayan şirketlerden asgari yüzde 10 kurumlar vergisi alınacaktır.
- Kur korumalı mevduat hesapları için uygulanan kurumlar vergisi istisnası kaldırılmıştır. Bu hesapların yanı sıra, mevduat ve menkul kıymetlere yönelik gelir vergisi stopaj oranları yükseltilmiştir.
- BSMV konut kredileri istisnası ilk konut hariç kaldırılmıştır.
- Kar paylarındaki gelir vergisi stopajı yüzde 10'dan 15'e yükseltilmiştir.
- Şirketlerin taşınmaz satışlarında yüzde 50 olarak uygulanan kazanç istisnası ile yatırım fonlarından elde ettikleri kazançlara uygulanan istisna kaldırılmış, iştirak hissesi satış kazancı istisnası yüzde 50'ye düşürülmüştür.
- Bazı serbest fonlardan elde edilen gelirlere ilişkin istisna kaldırılmıştır.
- Ruhsata ve işletme belgesine tabi bazı faaliyetlere faaliyet harcı getirilmiştir.

Son yıllarda vergide adaleti güçlendirmek için yapılan düzenlemeler ve kayıt dışılığa yönelik alınan tedbirlerle 2023 yılında yüzde 34,5 olan dolaysız vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payının 2026'da yüzde 38,2'ye çıkarılması hedeflenmektedir. 2023'ten itibaren dolaysız vergilerde sağlanan 3,7 puanlık bu iyileşme 508 milyar liraya tekabül etmektedir. Dolaylı vergilerin payının ise 2026 yılında yüzde 61,8'e program dönemi sonunda yüzde 61,3'e inmesi öngörülmektedir. Bu gelişmede yüksek gelir grupları ve sermaye kesiminden daha çok vergi alınması yönünde yapılan düzenlemeler etkili olmuştur.

Ulusal politika belgelerinde de öngörülen amaçlar doğrultusunda vergi adaletini güçlendirmek, çok kazananan çok, az kazananan az vergi alınmasını sağlamaya yönelik çalışmalara önümüzdeki dönemde de kararlılıkla devam edilecektir.

Diğer taraftan, ülkemizde servet vergisi adı altında bir vergi türü bulunmamakla birlikte, servetin unsurları veya servet transferi üzerinden alınan dört çeşit vergi türü bulunmaktadır. Bunlar, bina, arsa ve arazi gibi gayrimenkul servet unsurlarını konu edinen emlak vergisi ile değerli konut vergisi, motorlu kara ve hava taşıt araçlarını konu edinen motorlu taşıtlar vergisi ve veraset ya da ivazsız intikal suretiyle iktisap edilen her türlü servet unsurunu konu edinen veraset ve intikal vergisidir.

Öte yandan, 2026 yılı merkezi yönetim bütçesi vatandaşlarımıza yönelik hizmetleri önceleyen bir bütçedir. Bu kapsamda; 2002 yılı ile 2026 yılı karşılaştırıldığında eğitime ayrılan kaynak, bütçenin yüzde 9,4'ü iken yüzde 15,3'e; sağlığa ayrılan kaynak, bütçenin yüzde 2,5'i

iken yüzde 8,4'e; mahalli idarelere ayrılan kaynak, bütçenin yüzde 4'ü iken yüzde 8,8'e; sosyal yardımlar için ayrılan kaynak, bütçenin yüzde 1,3'ü iken yüzde 4,8'e; yatırımlara ayrılan kaynak, bütçenin yüzde 6,6'sı iken yüzde 10,6'ya yükseltilmektedir.

Bunun yanı sıra, Şubat 2023 depreminin ekonomik ve sosyal etkilerinin azaltılması amacıyla yapılan harcamaların Orta Vadeli Program döneminde milli gelire oran olarak azalması ile birlikte merkezi yönetim bütçesinin 2026 yılından itibaren faiz dışı fazla vermesi hedeflenmektedir. Ayrıca, azalan finansman ihtiyacına bağlı olarak 2026 yılında yüzde 3,5 olarak öngörülen faiz giderlerinin milli gelire oranının ise program dönemi sonunda yüzde 3,3'e gerilemesi beklenmektedir. Bu çerçevede, gerek faiz dışı fazladaki olumlu seyir gerekse faiz harcamalarındaki gerileme sağlık, eğitim ve yatırım gibi alanlara daha çok kaynak aktarılabilmesinin önünü açacaktır.

Diğer taraftan, Yap-İşlet-Devret ve Yap-Kirala-Devret gibi Kamu Özel İşbirliği modelleriyle gerçekleştirilen projelerin yürütülmesi ve uygulanması ile ilgili yükümlülükler proje sahibi idarelerin sorumluluğunda olup projeler kapsamındaki ödemeler ilgili idarelerin bütçesinden karşılanmaktadır. Söz konusu ödenek tutarları Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda ilgili idarelerin bütçelerinde yer almaktadır.

Bununla birlikte, Bakanlığımız sorumluluğunda olan tüm borç istatistikleri "<https://www.hmb.gov.tr/kamu-finansmani-istatistikleri>" adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.